

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 11 Novembre.

Ne am impus o deosebită rezervă în ținuta noastră față cu „Tribuna” și aceasta din mai multe considerațiuni. Ne-am impus tăcere cât timp numai ne va fi posibil. Nevoiți suntem însă se rumpem cu tăcerea, și să luăm pozițiune hotărîtă față cu nouele ei porniri, căci este angajată demnitatea bisericeii, demnitatea noastră ca oameni onorabili, și demnitatea amicilor nostri. Mai pe sus de toate voim se restabilim adevărul, care și în aceste timpuri de demoralizare trebuie se fie motorul acțiunilor noastre în cele naționale numai puțin, ca și în fie-care acțiune privată.

În numărul seu de Dumineca trecută diariul „Tribuna” în primul articol dă lecțiuni de educațiune politică, de formarea caracterului junimei.

După maniera sa cunoscută, „Tribuna” ține lecțiune de moralitate publică dupăce calumniază mai întâiu pe Preasânția Sa arhidieceșană și metropolitul nostru Miron Romanul, atribuindu-i însușiri sufletesci, cari Escelenția Sa nu le are. dară de care până în suflet sunt cuprinși oamenii dela „Tribuna”; o face aceasta, după ce mai întâiu prin vorbe late spune un mare neadevăr, ca lumea, luându-se după vorbele cele mari, s’-și inchipuească lucruri și mai mari. Prezentează adevăr „Tribuna” pe Escelenția Sa ca pe un om plin de vanitate, care caută ocașiunile să i-se facă ovațiuni, apoi ca pe unul plin de pasiune, care face presiune asupra oamenilor din jurul dînsului, și în fine ca din senin se provoacă la fostul redactor al diarului nostru, la domnul asesor consistorial și referent în senatul scolar, Mateiu Voilean, prezentându-l ca pe un om, care a cădut pradă neomenoaselor presiuni ale Escelenției Sale, perdându-și independența, pe care apoi îl pune în paralelă cu domnul Gregoriu Moldovan. Esclamă apoi: ferii-vă de asemenea caractere.

În interesul adevărului trebuie se reducem lucrurile la starea faptică, să restabilim restălmăcitul adevăr, și se strigăm „Tribunei”: Destul cu ticăloșiile!

Este cunoscut publicului român, că cu ocașiunea prezentării Escelenției Sale la Cluș spre a asigura pe Maiestatea Sa monarhul nostru despre loialitatea bisericeii greco-orientale din arhidieceșă, junimea română dela universitatea din Cluș a aflat de cu viință s’-și facă reverințele la Escelenția Sa. Luând noi notiță de acest pas al junimei, care tradează o nobilă însușire în caracterul junimei noastre, „Tribuna” n’a putut, ca în modul obicinuit de ea s’-nu tragă la îndoială esactitatea notiței noastre.

Desmințită în toată forma prin tinerii dela universitate, „Tribuna” a pus la cale o mișcare între tinerii dela universitate, ca se remonstreze contra acelora, cari au susținut starea faptică a lucrului. Avem informațiuni, că un colaborator din redacțiunea „Tribunei” a scris la Cluș unor bărbați onorabili, ca se stoarcă dela tinerimea universitară declarațiuni contra Escelenției Sale. Acești bărbați în mână cu provocările de aici au consultat pe mai mulți inteligenți din Cluș, și acestia au răspuns: Dați pace junimei, ajungă „Tribunei”, că la 1885 a făcut martiri din mai mulți tineri universitari.

Noi am știut toate acestea și am tăcut în interesul reputațiunii neamului nostru. Eram de credință, că rătăcirea va fi recunoscută și din partea celor dela „Tribuna.”

Cât de mare a trebuit se ne fie mirarea, când cetim în numărul de Duminecă al „Tribunei”, că junimea română este terorizată de cătră Escelenția Sa, că oamenii aproape de Escelenția Sa, dispun de stipendii, pe cari le împart numai la cei slabi de caracter, și cei cu porniri de independență sunt amenințați cu perderea stipendiilor.

Dacă sunt onorabili oamenii dela „Tribuna” vor veni cu casuri concrete, până atunci le spunem: că toate acestea sunt calumnii.

Este o mare nemernicie a afirma despre arhidieceșanul nostru, că este omul pasiunii, face presiune asupra subalternilor sei. Aceasta o simt pas de pas cei dela „Tribuna”, ei însă își ajung scopul cu lățirea da asemenea neadevăruri. Dacă Escelenția Sa ar avea porniri spre pasiuni, dacă ar voi se facă presiune, atunci de mult n’ar mai fi în consistoriu câțiva asesori consistoriali, de mult n’ar mai fi în seminarium, Dr. Barcianu, D. Comșa, Dr. Crișianu și Cunțanu, nu în fruntea tractului Sibiu protopp. Simeon Popescu, și alți câți-va în fruntea altor protopresbiterate, cari sunt tot atâta stâlpi ai grupului de oameni dela „Tribuna.”

Escelenția Sa însă este omul cel mai constituțional din lume, și în simțul seu de liberalism merge așa de departe, încât suferă ca oamenii, cari se hrănesc dela biserică, se arunce cu tină în biserică, să nimicească instituțiunile ei.

Obrăncie este în cele din urmă și atacul contra domnului asesor consistorial Mateiu Voilean. „Telegraful Român” de pe timpul cât l’a redactat dl Voilean, în ținuta sa a fost tot atât de solid, dacă nu mai solid ca „Tribuna”: apoi de bună seamă mai cu independență redactat, ca pe timpul domnului Cristea sub fericitul Șaguna. În el se află ar-

ticuli despre interesele noastre naționale superiori articilor din „Tribuna” cu: „ibis. redibis.”

În acest punct caracterul politic al domnului Mateiu Voilean este curat.

În oficiul seu actual el lucră cu conștiințositate și independent, legat fiind numai de legile esistente. Dovadă archiva consistorială, dovadă domni asesori consistoriali din senat.

Aceasta o știu și asesorii consistoriali, cari inspiră condeiul dela „Tribuna”. Lor însă nu le pasă de adevăr, scopul lor e: se calumnieze.

În timpul din urmă s’a deschis și ochii acelora, cari mai țineau ceva la cele scrise în „Tribuna”. Aceasta ne servește spre mângăere, și dacă prin cele scrise am contribuit și noi la luminarea publicului vom avea conștiința, că ne-am împlinit datorința de publicisti, spunând adevărul în toată golătatea lui.

Revista politică.

Lumea politică discută mult asupra visitei din Berlin acum terminată, ear presa se indeletnicesce cu fel și forme de comentare asupra acelei visite. Încă dela început visita țarului la curtea din Berlin, într’un timp, când relațiunile dintre cele două state ajunsese, putem dice, culmea lor de încordare, era privită de toate statele, ca un pas serios și decisiv totdeodată în referințele dintre Germania și Rusia. Din limbajul, de astăzi cu totul schimbat al jurnalelor berlineze, cari raportează cu satisfacțiune despre visita țarului, se poate ușor deduce efectul împăciitor al visitei. Deși pozitiv nu se știe încă nimic despre rezultatul visitei, cu toate acestea judecând după toate semnele esteriore, nu mai incapem nici o îndoială, că relațiunile dintre Germania și Rusia nu s’ar fi ameliorat. Sanționarea acestei ameliorări a putut să se facă însă numai în convorbirea de cinci sferturi de oră, dintre țarul și printul Bismarck, în care convorbire, jurnalele berlineze pun tot pondul și scopul visitei. Deslușiri despre aceea convorbire dice „Post” trebuie să se dea, la din contra lipsa ori cărei deslușiri este cea mai eclatantă deslușire.

În fața tuturor acestora se vede lămurit, că tot tripla alianță este aceea pe care foile berlineze pun mai mare pond, căci ele dic, că visita țarului ori cum, din solidaritatea și scopul acelei alianțe nu va pute schimba chiar nimic.

Acesta este punctul la care singur se provoacă jurnalele rusesci, din incidentul visitei din Berlin, și care le face pe toate a se îndoii în posibilitatea

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoria.

(Urmare.)

5. O ordinăciune episcopescă, prin care se îndatorează preoțiimea a ține serviciul divin din incidentul morții împăratului Iosif II.

Nro. 116. Înălțatul C. G. au binevoit acum la 15 a lunei acesteia sub Nro 1915 pentru jalnică săvârșirea și mutarea prea milostivului împăratului nostru Iosif II din lumea aceasta trecătoare la cele vecinice a ne înștiința a ne porunci, ca la toate neamurile deodată în 3 zile după olaltă, pe lângă sunetul clopotelor, să se facă rugăciunile cele cuvințioase pentru mântuirea și fericirea sufletului mai sus pomenitului împăratul nostru. Ear a patra și după încetarea clopotelor rugăciune pentru bine norocirea și blagoslovită stăpânirea viitorului nostru împărat. Deci Preacucerniciei tale poruncim, ca îndată cât vei căpeta aceasta, deodată să poruncesci la toți preoții Prea cucerniciei tale, ca toți deodată la toate bisericile în 2 zile, a treia și, a patra și a lunei viitoare Aprile, după călindariul nostru, să se slujească sfânta liturghie și părăstasul după obicei, întru pomenirea mai sus pomenitului și de jale vrednicului nostru împărat întru Domnul răposat și

la fiesce-care biserică în mai sus pomenitele trei zile să se tragă clopotele într’o și trei ceasuri, adevă un ceas dimineața, unul la amiazi și altul la vecernia; ear a patra și, după încetarea clopotelor, adevă la 5 Aprile să se facă alte rugăciuni pentru viitorul nostru împărat, precum s’a scris mai sus, ca să fie norocit și blagoslovit întru stăpânirea sa. Ear unde n’ar ajunge porunca noastră până atunci, poate să se facă și după aceea. Sibii, 22 Martie, anno 1790. Gerasim Adamovici.

6. O înștiințare episcopescă despre depunerea protopopului George Radovici, pe lângă îndrumare a se feri preoțiimea de neobservarea căreiva ordinăciuni.

Fîndcă Înaltul C. Guvernium o judecată, ce au curs prin consistoriumul nostru, asupra protopopului Brașovului George Radovici pentru o cunună, ce s’au întemplat cu porunca lui, prin alt preot din vecinătate, fără de strigarea de trei ori și fără de voia părinților fețelor împreunătoare, acum la 18 zile a lunei acestia Nro 1201 prin milostivul seu dicret bine au voit a întări și a porunci, ca numitul protopop să fie lipsit din protopopiat de tot și popa cel din vecinătate asemenea cu ariștea canonic; așa vedînd noi, că și de alte multe laturi mai vin de acest fel de pricină și mulți sunt tocmai acuma în judecată arătați de cătră slăvitele varmeghi, am aflat de lipsă pentru trecerea primejdiei întemplătoare

tuturor protopopilor și preoților a înștiința, ca să se păzească de acestfel de întemplări și să iee sama mai bine poruncilor împărătesci, să nu greșească cât de puțin în potriua lor ori în ce fel de materie, fiind acestea foarte lucruri gingașe. Despre care și Prea Cucernicia ta și preoții vei înștiința, ca să se păzească de a lucra ceva cât de puțin împotriva poruncilor sub perderea dirigătoriei lor și altă pedeapsă pe lângă aceea, după faptă măsurată și de s’a întemplat undevași ceva de acestfel de urmări sau în ori ce fel de chip, care ar fi în protiva poruncilor împărătesci, Prea cucernicia ta prea cu grabă să arăți aicea, ca să nu apuce a se descoperi lucrul de alte laturi, despre tisturile varmeghi sau alt cineva și atunci Prea cucernicia ta, ca un nebagător de samă și ca un neîmplinitor datorii chemării Sale, asemenea cu vinovatul te vei canonic. Sibii, 23 Februarie 1790. Gerasim Adamovici.

6. Ordinăciune episcopescă, privitoare la adunarea mai regulată a tascii sidocșiale.

Înaltul crăiescul Guvernium acum m’a înștiințat la 18 a lunei acesteia sub 1882: cumcă după o poruncă, ce s’a dat la 19 a lui Ianuarie 1789 sub Nro 272, pentru strângerea sidocșiei prin tisturile varmeghi mai nici o ispravă s’ar fi făcut: că foarte puține bani de accia ar fi intrat până acuma

unei depline împăciri între Germania și Rusia. Tripla alianță dă ele, așa după cum e scopul ei, face imposibilă ori ce spriginire din partea prințului Bismarck întru realizarea planurilor Rusiei în Bulgaria.

Se întunecă tot mai tare cerul Franței, și în starea absolut confuză în care a ajuns republica astăzi, temerea a pătuns inimile multora, că natura aplecată spre revoluțiuni a francezilor, își va pune în lucrare pornirea ei. În ședința din urmă a camerei, ministerul și-a dat dimisiunea, care a fost primită de presidentul republicei, și care se crede că va însărcina pe dl de Flourens cu formarea unui nou cabinet.

Altcum a aflat cu cale a purcede președintele republicei dl Grevy, care după cum a declarat nu voese să-și dea demisiunea constrâns fiind la aceasta de către cameră, căci ar da naștere prin aceasta numai la un caz de precedentă, prin care camera după plac ar putea restitui pe ori care president, și în care caz acesta ar fi întocmai unei instituțiuni pe care o poți delătura cât de ușor.

Cu toate acestea poziția lui devine din ce în ce mai critică, ear învătășala în republică crește mereu, dând naștere la demonstrațiuni, inițiate de jurnalul monarchico-clerical „le Gaulois”, care cu multă îndârjire a publicat mai în urmă un articol intitulat: *Trăiască Regele!*

Jurnalele germane încă nu vreau să se arete streine de toate cele ce se petrec în Paris, „Post” dice, că acușarea îndreptată contra lui Wilson nu e decât o conspirație a radicalismului contra republicei. Dl Boulanger și creațiile sale dice jurnalul german, sunt urzitorii conspirației. În dosul acestei conspirațiuni stă partida de rebel și panslavismul.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Din nord-ostul Transilvaniei în 18 Novembre 1887. Dl Redactor! Încă dela început a fost un secret public, că pelângă pofta de câștig, răsbunarea a fost motorul principal, care a dat naștere consorțiului „Tribunei” și acestei foi. Scopul acesta însăși „Tribuna” uneori l-a dat pe față în coloanele sale.

Prin frase bombastice, prin articuli senzaționali și alte apucături „Tribuna” pe mulți, cari nu sunt dedați a judeca lucrurile mai adânc, la început i-a sedus a lua de bani buni cele ce se publicau acolo fie chiar lucruri nedemne de o foaie serioasă, așa încât și în conversațiuni private acești ușurei de minte se provocau la „Tribuna.”

Astăzi au eșit cuiele prin sac, sau mai bine dă s'a demascat, că sub pelea leului strigă altă nenorocită ființă.

Ce a făcut „Tribuna”? Cu ocaziunea alegerilor dietali tribuniștii sub masca de pasiviști zeloși au pus sub anatema și au dechiarat de eschisi din societatea românească pre preoți și bărbați onorabili din simplul motiv, că nu au fost pasiviști, ci au urmat unor vederi mai conciliante.

Tribuniștii s'au dechiarat în foaia lor de oameni fără confesiune religioasă. Totuși când era vorba de confesiune, apoi după opiniunea lor noi gr. or. eram cei mai netrebnici.

„Tribuna” a atacat în modul cel mai condamnabil pe capul bisericii noastre, ba unii consortiști la ocaziuni date au spus pe față, că scopul lor principal este îndreptat în contra capului bisericii, și

pe toți, cari nu vor merge în direcțiunea aceasta cu ei, i privesc de inimi și vor lucra la ori ce ocaziune în contra lor. Aceasta o au și dovedit ei la ocaziuni date.

S'a apucat apoi „Tribuna” cu planul ei de distrugere de cea mai sântă instituțiune națională culturală, și cugetând că trebuie înveninat și secul femeesc, a tras în tină școala de fete a asociațiunei, reuniunea femeilor române din Sibiu și școala de fete a acesteia.

N'a lipsit „Tribuna” a ataca pe așa numitul comitet central național, căruia și ea aparține în privința vederilor politice, precum și institutul „Albina” trăgând în tină pe bărbații cei mai onorabili, încărunțiți în lupte și activitate.

Și cu toate acestea ce rezultat a avut aceasta procedere a „Tribunei.”

Capul bisericii noastre la toată ocaziunea și în toate călătoriile, fie întreprinse în ori ce parte — s'a putut și se poate convinge de venerațiunea, iubirea și loialitatea neclătită a poporului credincios, precum și de deosebita stima și respect din partea străinilor și fiilor sei sufletesci.

Venerabilii bărbați ai comitetului asociațiunei și bravele femei din reuniune ca tot atâta ingeri păzitori, au știut apăsă și ferii institutele noastre cele sfinte naționale de ducul cel rău.

Tocmai și din aderenții Tribunei, pre cari la început prin feliurite moduri i câștigase prin provincie, cei mai mulți s'au trezit, și au întors tribuniștilor spatele.

Quid nunc? va fi dăș „Tribuna” în urma a estora. Am gătat cu toate, și adunându-și consortiștii și toți consilierii au făcut sfat. Oamenii tineri și sburdalnici ușor sar dintr'un extrem într'altul. Așa tribuniștii din pasiviști esagerați acum deodată a rupt legătura cu partidul lor național și acceptază terenul legal creat prin legea naționalității din 1868 cu alte cuvinte, se apropie de principiile profesate totdeauna în „Telegraful Român” cu cea mai curată intențiune.

Inchei de astădată a le dorî succes în privința profesării noului program politic, poate că pe acest teren vor fi rezultatele mai mulțămitoare pentru dășș.

S.

Sânțirea bisericii celei nouă din Arpatac.

De lângă Olt, la 31 Octobree, 1887 v.

Crescîinii nostri din comuna micștă, română-maghiară Arpatac, — comitatul Háromszékului, după ce începuseră încă înainte de asta cu vr'o 8 ani a-și zidi o biserică nouă în locul celei vechi crepate, își vădură acum după multă trudă, osteneală și alergare în dreapta și în stînga — realitatea o veche dorință prin zidirea unei nouă biserici, carea biserică este după împregiurările lor foarte frumoasă; — ba o asemenea biserică mare și frumoasă nu găsești împrejur — nici chiar în comitatul întreg! Această biserică frumoasă costă — afară de dîilele de lucru cu mâinile și cu carul prestate de crescîinii nostri de acolo — preste 12,000 fl. v. a.

Conștiința religioasă a acestor români buni și de conservare în legea strămoșească îi stimulase la sacrificii mari; căci cu drept cuvânt mari se pot numi contribuțiunile de 30—50 fl. pentru un cap de familie date de un popor fost până ieri alaltă-eri înjugat la robotă în toată puterea cuvântului. Este lucru mare acesta, mai cu samă luându-se în considerare stările lor economice, că în decurs de vr'o 10 ani îi loviră grăndina și potoașele de 3 ori, de le înecase vitele și le nimiciră total bucatele pe câmp.

7. Ordinăciune, prin care se interdică preoțimei a pedepsi pre cineva cu pedepse grele.

A sa împărătească mărîre prin milostivul seu decret dela 3 dîle Decemvrie anul trecut, intru asemnarea altui al seu dîcret, anno 1786, bine au voit, ca parochii sau preoții de fiesce-care lege cu dojanale și cu pedepsele duhovnicesci se canonească, eară a globî cu bani, a bate sau cu necinste și rușinare pe cineva a pedepsi sub grea dare de samă se nu îndrănească, ci într'o întemplantare ca aceasta, când prinde osebitele dojeniri și pedepse duhovnicesci scandela de obsee nu s'ar putea îndrepta, se arăte lucrul la magistratul politicesc și de acolo se ascepte folos. Care milostivă poruncă și consistoriumul spre împlinirea guvernescului intimat dela 27 Decemvrie anului trecut 1791 sub Nro 10,539 Cucernicieii tale spre ținerea îndată spre acest sfârșit și la supuși preoții și înștiințază. Sibiu, 2 Martie 1792. De bine voit, Stephan Popoviciu m. p., protopopul Ungri, preșez interrimal, A. Aron Budai m. p., notares.

8. Ordinăciune episcopească, privitoare la scutîința fiilor de preoți și a fețelor bisericesci dela serviciul militar, precum și la unele reclame pentru neobservarea acestei scutîințe, a căror causă se arată a fi fost abuzarea de acest drept din partea unor pre-

oți. Lângă acestea se mai adaugă și o îndrumare cătră preoțime de a fi cu băgare de samă, ca se nu se nască în popor vre-o revoltă.

Dat'a palmașul și dîlerul ca și cel-ce avea ceva moșie pe întreute pentru s. biserică, pentru casa lui Dumneșu. Adunat'au milă și de pe la alți crescîini d'ai nostri, căci caritatea românului n'are margini, când e vorba pentru împodobirea casei lui Dumneșu și pentru conservarea legii strămoșesci, cu toată lipsa ce caracterizează mai cu seamă epoca actuală.

Dar în fruntea arpatăcencilor strălucesc cu virtutea între fii cei buni, cu dărnicia mai cu seamă vr'o 4—5 indiviți, cari se distinseră cu dărnicia.

N'am intențiune să-i pomenesc aci doară numai pentru ca să-i laud, — căci virtutea se laudă de sine, — ci pentru ca să aște imitatori și pe aiurea. Acești fii demni ai bisericii noastre sunt: 1. Dnul Dimitriu Cioflec din Arpatac, profesor emerit în Brașov, care a dat până acuma la vr'o 800 fl.; 2. Dnul Colțescu din Arpatac, de present mare comerșant în Bucuresci, care a dat până acuma peste 2000 de lei noi; 3. domnul Nicolae Leucă episcop biser. și mare proprietar în Arpatac, care a dat până acum la 1000 fl.; 4. domnul Iordache Zacharia, mare proprietar în Heghig și comerșant în Arpatac, care a dat în numele Domnului, nevrînd (din mare modestie) să scie stînga, ce face dreapta, și care alătura cu dl paroch local, Dionisiu Nistor și cu alți frunțași din comună steteră într'ajutorul acestei întreprinderi mărșe, dîua — noaptea cu fața și cu cuvîntul — până la fine, ca nesce fii demni ai bisericii noastre! Și ca o minune dumneșească! — tomai unde se cred, că biserica noastră va sucumbe: Eată că acest locaș de închinare, vecinical simbol al tăriei crescîinesci în neamul nostru, răsare ca un fenice din umbra sa mai superb, mai măreț, — spunînd călătorului că încă e vie și tare credința românului în Dumneșu și în legea strămoșească, că încă mai trăese poporul român!...

Destul că după-ce se termină zidirea bisericii, după-ce i-se ajustă interiorul cu cele mai strict necesare, după-ce totul fû gata spre a satisface primelor necesități indispensabile: începea să se întrebe lumea, când are să se sântescă biserica? Lumea nedumerită se întreba: Sântise-va biserica prin Arhiepiscop sau prin protopopul concernite așa numai provisoriu până la altă ocaziune? Cu săptămâni înainte oamenii prin sat și întîlnindu-se pe la tîrgurile Sângiorgiului, Brașovului etc. n'aveau altă vorbă, decât să aște, că cine vine la sântire?... Când se va sânti noua biserică, — trecea vorba din gură în gură!

În fine să lășse vestea, ca un ce hotărît înainte cu vr'o 4 săptămâni, că biserica se va târnosi în dîua de 26 Octobree, la dîua și sîrbătoreea s. martir Dimitrie, dându-se acest hram. Înainte însă cu câteva dîle de 26 Octobree a. c. altă veste și mai îmbucurătoare se lășca fulgerul în aceste părți ale țerei. Să vorbea din gură în gură cu toată siguritatea, că la sântire o să vină însuși Escelenția Sa, prea bunul nostru arhiepiscop și metropolit Miron. Să lășse în popor o bucurie generală, o însuflețire și un entusiasu rar; pe fețele tuturor era descrisă bucuria! Mergi și tu la sântire? Oameni din peste 50 de comune se pregăteau de drum, să fie față la marele act al consacării, să vadă desvôltându-se și desfășurându-se pompoasele ceremonii rituale ale bisericii ortodoxe ecumenice de însuși arhiepiscopul nostru asistat de înalta sa suită. Cu o dî înainte se adunară mulțime de oameni de toată starea și condițiunea de prin împrejur, din departări respectabile chiar, numai să vadă pe arhiepiscopul și metropolitul românilor gr. or din Transilvania, Bănat și Ungaria, și să fie prezenți la sîvîșirea marelui act al târnosirii, care în biserica noastră ecumenică ort. or. se face cu mare pompă, desvôltându-se ritual bisericii ort. or. în toată splendoarea posibilă!

O adevărată însuflețire generală cuprînsă poporațiunea, de care însuflețire nu fură scutite nici celelalte poporațiuni și confesiuni, când se scia pozitiv, că Escelenția Sa, Înalt prea sântitul și prea luminatul domn arhiepiscopul și metropo-

acea la vîstieria împărătească și pentru aceia acum de isoavă s'ar fi trimis poruncă foarte strașnică la tîsturile slăvitei varmeghi, ca numai decât sub mare răspundere să se stringă toți banii sidocsii atât de pe anii trecuți cât și după acesta dela toți preoții și să se adune aicea la cămară. Deci vedînd eu aceasta poruncă și socotînd ca nu cumva din nebagare de samă sau întîrziere să cădeți la mare cheltuială și osteneală ba și rușine, mai pe urmă ve sfătuesc mai înainte ca să nu ve arătați așa leneși și nebagători de samă poruncilor celor mari și să tot asceptați porunci peste porunci, prin care nimic nu ve agonisiți fără urgie și scădere cîstii atât înaintea tîsturilor varmeghi cât și înaintea crăiescului Gubernium și pre urmă tot ve va căuta a împlini ceea ce vi se poruncese; ci mai nainte ve destoiniciți a stringe toată restanța atât de pe anii trecuți cât și după acesta, ce se cuvîne la olaltă și când va sosi porunca dela slăvita varmeghiă, Prea cucernicieile voastre să fiți gata și de loc să-i aduceți la perceptoriul locului ca să se trimită aicea la cămară, că altmîntrelea să știți, că slăvita varmeghiă nu va osteni oamenii sei în zadar, ci toată osteneala, cheltuiala va trage dela protopop, care se va afla negata și nebagător de samă și mai pe urmă va vedea încă, ce i se va urma. Sibiu, 20 Martie 1790. Gerasim Adamovici.

litul nostru Miron, va porni Sâmbătă în 24 Octombrie v. din Sibiu și seara va sosi la Feldioara, ultima stațiune a căii ferate în această călătorie. Sâmbătă seara dar sumă de înalte spre primire până la gară. Toți așteptam trenul cu mare neastâmpăr. D'odată s'aude fluierul ascuțit al mașinei dându-ne de veste, că trenul se apropie de gară, se face o mișcare generală. Eată în fine că trenul sosese oprindu-se în dreptul gării frumos decorate. Vădând publicul pe Escelenția Sa și înalta sa suită, pe Preacuvioșia Sa pâr. archimandrit Dr. Ilarion Pușcariu, pe Preacuvioșia Sa pâr. protosincol N. Frateșiu și pe pâr. proto diacon Medean, că se dă jos, erumpe în strigăte de bucurie și de bineventare cu „să trăiască.“ După-ce Escelenția Sa fu salutat în numele popoului Feldioarean și în numele tractului de protopresbiterul concerninte, P. O. D. Ioan Petric, fu condus solemn în curțitul anume pregătit în frumoasele case ale dlui Dr. Hortzman. În tot percul drumului entusiasmul era general; fețele tuturor erau pline de bucurie, că adăptesc pe Escelențul în mijlocul lor. După-ce Escelenția Sa le dete înalta sa binecuvântare arhierescă, oamenii pleacă acasă. Escelenția Sa rămase aci până Duminecă a doua și spre a oficia sânta liturgie în biserica locală. A doua și la oarele 8 dimineața înțară în biserica la utrenie. La oarele 9 se încep s. liturgie de cătră Escelenția Sa înalt prea sântitul archiepiscopul și metropolitul Miron asistat de înalta sa suită: Preacuvioșia Sa părintele archimandrit și asesor consistorial Dr. Ilarion Pușcariu, de Preacuvioșia Sa părintele protosincol asesor și secretar consistorial Nicanor Frateșiu și de părintele proto-diacon Sergiu Medean, precum și de domni protopresbiteri: Ioan Petric al Brașovului și Dimitrie Coltofean al Treiscaunelor și de mai mulți preoți din prejur și localitate. Sânta liturgie se de săvârșă cu mare pompă, respunsurile liturgice le cântă corul vocal al tinerimii din Feldioara, ce fu instruit și condus de preotul și învățătorii din localitate. Meritul cel mai mare pentru acest cor, ba sufletul corului a fost și este parochul local, Iosif Micu. Dela acest exemplu pot lua învățătură și cialalți preoți, să înțroducă în comunitate lor astfel de coruri vocale, căci ele sunt o cerință indispensabilă a timpului, a epocii actuale mai cu seamă. Și dacă nu se pricep dumneilor în acele coruri, apoi să lase măcar pe învățătorii, cari să pricep la musica vocală, să înființeze atari coruri cu tinerimea, dându-le mână de ajutor în comitetele parochiale etc., eară nu să-i împedee dela salutarul scop mareș punându-le pedeci din curată rēință. Suntem siguri și ne mângaiem, că înalte noastre autorități confes. bis. scolare vor să afla leacul potrivit și necesar pentru astfel de rani și pe împedecătorii îi vor pune la locul lor meritat cu toată grăbirea, ce reclamă cestiumi atât de vitale pentru decorul și viitorul bisericeii noastre naționale. După această mică digresiune să reapuc firul. (Va urma.)

Dialect macedonean-român.

Preacuvioșia Sa dl archimandrit Veniamin Popescu, care mai multe dle s'a aflat în mijlocul nostru pentru adunarea de oferte spre înălțarea și repararea cărților bisericeii în limba română-macedoneană, drept model al acestui dialect ne a pus la dispozițiune spre publicare următoarele versuri din o evanghelie a evangelistului Ioan:

Dela Ionu cap. 20.

19. Dacă întunecă ziua acea dintr'una din Simbete și erau ușile închise, acolo unde erau Matitaqli adunați de frica a Ovreilor, vine Isus și stătu tu mese și le dăse: Isih la voi.

20. Și dacă le dăse așite le spuse a loră mânil și coasta a lui și sau hărăsătu Matitaqli, că vedură pe Domnul.

21. Si le au dăse eară loră Isusă așite: Isih la voi, precum mă petrecutu pe mine Tatăl și eu trimătu la voi.

nici ascundându-i să le pârținească sau ori cum isprăvirea deobște să cerce a o împedeca, căci altmintrelea dispozițiune prin Escelenția Sa făcute, ca elirul neunit dela toate necuviințele să fie pădit și apărât, vor fi înzadarnice și fiesce-care apoi întemplătoarelor urmări spre neplăcerea lui să le imputeze. Mai încolo cu tără pe taină și să poruncese și în toată luna să ne faci relație, cum să află norodul în protopopiatul vostru. Eară oblicind întru dēnsul orice mișcare, care ar putea turbura pacea și liniseea cea deobște, în dată, atât pe cât și pe tistul cel mai mare a înțutului aceluia, să ne înștiințedi și cu dojenile și cu învățăturile cele sănătoase până la urmarea dispozițiilor mai încolo să te silească a împedeca mergerea înainte a tot cugetul rēu. Altmintrelea nepriveghind despre acestea s'au oblicind le și tăcēnd pe lângă alte grele pedepse dimpreună ca la toți, căți au tăcut în potriva datoriei, și va urma și perderea slujbii de tot cu ne cinste. Sibii, 6 Martie 1793. Gerasim Adamovici.

(Va urma.)

22. Și dacă le dăse așite au suflat tu el și leașu loră luați duhă aghisătu.

23. Și a cui voi vrefi să ertați păcatele, se vor erta loră și a cui voi vrefi să ertați, suntē ținute.

24. Ear Toma unul din cei 12 pe care lu'nclima gemenă (Didimos), nu era acolo cu el când a venit Isus.

25. Ear il dăcea lui alantē Matitați: noi am vedutu pe Domnul, eară el le dăcea loră: dacă nu eu voi să vedu tu mânele a lui, rana de penuri (cui) și până nu voi bagu eu bagitulu a meu tu mânil de penuri și dăcu nu eu bagitulu mâna mea tu coasta lui nu voi pistipsescu (crede.)

Mulțămă publică.

Escelenția Sa Domnul Archiepiscop și metropolit Miron Romanul din Sibiu, a bine voit a dăruia pe seama bisericeii române din Clisura (Macedonia) o Evanghelie legată frumos cu table aurite, asemenea un Molitvelnic și un Apostol, pentru care fapt marinos precum și pentru alte multe binefaceri de cari m'am învrednicit din partea I. P. S. Escel. Sale, me simt plăcut îndatorat a-i exprima adēnca mea mulțămă și pe aceasta vale.

Veniamin Popescu,
archimandrit român macedonean.

Varietăți.

* (Albumul Maiestății Sale). Din partea tuturor rudeniilor Casei Habsburgice să va oferi Maiestății Sale monarhului nostru un prea frumos Album, împodobit cu diamante și lucrat cu cel mai mare luc. Acest album va conținea fotografiile tuturor rudeniilor Casei Habsburg, care de present este una din cele mai lătite case domnitoare în Europa.

* (Impăratul Rusiei, proprietar de case în Berlin.) În anul 1838 Țarul Nicolau a cumpărat o casă pentru efectuarea unor lucrări de ale sale private în Berlin, prin ceia ce numele lui s'a indus în șirul cetățenilor berlinesi. Ca cetățean se simți îndatorat a veni și el în ajutor nefericților din Berlin, ca și alți cetățeni marinoși, cari să îngrijese de viața celor loviți de soarte grea. Din suma de 5000 galbeni ce Țarul Nicolau o trimise magistratului din Berlin, s'a ridicat în acest oraș un spital, cu numele seu, care oferă la 95 cetățeni bătrâni o îngrijire gratuită. Dreptul de moscenire, dela Țarul Nicolau a trecut asupra următorilor lui, și dela acestia asupra actualului Țar, care posesiunile sale în Berlin le ține, ca un dulce suvenir dela antecesorii sei.

* (Stăm bine.) După cum cetim în „Kolozsvár,“ inspectorul reg. de scoale din comitatul Solnoc-Dobâca, într'o ședință a comisiei Solnoc-Dobâca, înțută în zilele trecute a raportat, că ministrul de culte și instrucțiune publică a cassat scoalele de stat din comunele Chiachi Gârboiu, Șintereag, Ileanda-mare, Lăpușul unguresc și Mălina. Succese strălucite pe acest teren și în alte comitate.

* (Călătorie în interesul istoriei noastre române.) Cunoscutul literat român, dl Nic. Densușan, membru corespondent al Academiei române, a interpretat o călătorie în părțile Istriene, cu scop de cerceta și cerceta unele istorice din biblioteca din Zara, numită „Parovia“. Va cerceta și alte localități pentru de a aduna diferite date istorice, privitoare la Istoria românilor, ca așa să scoată din istoria noastră multe coniecturi, înlocuindu-le cu date positive.

* (Conservarea monumentelor antice.) Guvernul grecesc și ține de scumpă datorință a conserva, într'u cât numai se poate, monumentele de preț ale anticității. Ruinile teatrului lui Dionisiu, dela poalele Acropolei le-a asigurat de puterea nimicitoare a timpului, proveșându-le cu acopereminte corespunzătoare, pentruca se poată servi de dovești în viitor despre trecutul cel glorios al grecilor. De present guvernul s'a adresat cătră directorul institutului archeologic german din Atena, Dörpfeldt, ca acesta să întrevină cu mijloacele posibile pentru a scăpa de peire monumentul în formă de leu, ce s'a ridicat pe câmpul de luptă dela Cheronea la 338, în onoarea eroilor greci, ce au cădut în lupta contra macedonenilor. Amintitul director a promis, că în curēnd va aduce la îndeplinire dorința guvernului, conducēnd însuși o comisiune la fața locului.

* (Un dar încântător.) Principele Ferdinand de Coburg, regentul Bulgariei a primit ca dar dela un Pașă turcesc o tineră sclavă, de o frumusețe răpitoare, care e foarte pricepută în prepararea cafelei negre. Principele Ferdinand primi cu toată plăcerea acest dar, însă pe tineră copilă o eliberă din sclavie,

și o îndatoră a-i ferbe cafeaua și a-l servi la masă. Pentru acest serviciu, principele însă i ficsă o frumoasă leafă lunară.

* (Perigrini magiari la Roma.) Cu ocaziunea serbării iubileului Papei vor pleca din Ungaria, afară de Primatele-cardinal Simor, și următorii episcopi: Dulansky din Cinci-biserici, Schopper de Rosenau și Császka din Zips. Totalitatea peregrinilor între cari sunt a să numera mulți magnați și alte persoane de ranguri înalte, ce vor pleca la Roma din Ungaria să dăce că se va urca la 500. Episcopul din Zips, Császka deja s'a dus la Roma.

* (Lacul Aral seacă vădēnd cu ochii.) Lacul Aral și marea Caspică, ca și alte lacuri, cari au mai fost în marea Caspică și cari în decursul timpului au dispărut secând cu desăvârșire, seacă foarte repede Lacuri mai mici, din apropierea celor pomenite, știute de mulți, aș numai sunt sau cel puțin au rămas bălți neînsemnate. Mulți au aflat de bine, a împedeca secarea mării Caspice, prin conducerea în basenul acestei mări a unei cantități de apă din riul Don, prin ajutorul unui canal. Acest canal va conduce apa mai întâiu în Wolga de jos și apoi aceasta în marea Caspică. Contra realizării acestei intențiuni, cetățile situate la Donul de jos să opun cu toată serioșitatea

* (Doftorie contra turbării.) În ședința de la 24 Octombrie 1887 a academiiei de științe din Francia, s'a cloralat topit în o cantitate de dēce ori mai mare de apă de cât greutatea cloralului, are proprietăți vindecătoare a turbării.

Esperințele ce s'au făcut cu noua inoculațiune ar fi dat cele mai bune rezultate. Oameni și epuri turbate s'au vindecat prin injecțiuni intra-veninoase de cloral disolvat în 10 părți apă.

S'ar putea și la noi încerca de medici și veterinari, asupra animalelor turbate.

„Gazeta Sătean.“

* (O conferință astronomică.) M. Paulian erudit astronom a ținut Mercuri seara 11 a l. c., o instructivă conferință despre cosmogonie (nascerea Universului) în sala gimnasiului român din Brașov, la care conferință a participat un public numeros. O a doua conferință nu mai puțin interesantă despre măsurarea timpului și aplicațiunea lui la compunerea unui călindar, va ține tinerul astronom Joi seara în 12 a l. c.

* (Oarele mănăării.) Pe timpul lui Francisc I al Franței, pe la anul 1515, avea trecere următorul proverb:

„Scoală-te la cinci și mănăncă la nouă; cinează la cinci și te culcă la nouă; astfel vei ajunge la nouăzeci și nouă de ani!“

Obiceiul de a mânca prânzul la nouă oare dimineața pierdută cu timpul. Carul V mănă la zece oare dimineața și la șapte oare seara. Iarna la șase oare seara și în timp de vară între opt și nouă ceasuri seara se trăgeau pretutindeni clopotele, spre a se aduce aminte oamenilor, că e timpul să stingă focul.

* (Bibliografic.) A apărut „Transilvania“ Nr. 21—22 cu următorul Sumariu: Esposițiunea istorică dela Budapesta din a. 1886. — Cultura națională a popoului român în comparațiune cu starea lui materială. — Scoalele civile de fete sau scoala superioară. — Proces verbal al comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura popoului român, luat în ședința dela 31 Octombrie, 1887. — Proiect de regulament pentru cursul complementar, împreună cu scoala civilă de fete, susținută de Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura popoului român în Sibiu. — Proces verbal al comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura popoului român, luat în ședința dela 8 Novmrie 1887. — Bibliografia.

— *Candela* foaiă bisericească literară, ce apare odată la începutul fiecărui luni, în numărul seu din 1 Novembre conține: Omiliile sântului Ioan Crisostom la epistola cătră Români; Personalitatea preotului ortodocs; Cuvēntare pentru Dumineca a 28 după Rusalii și Cronică.

Cu neînsemnatul preț a întrecut pre toți.

Acestei împregurări are de a să ascrie, că pilulele spițerului R. Brandt's au devenit cea mai favorită medicină pentru curarea morburilor, împedecarea mistuirei și nutrire. Se pot căpeta cu 70 cr. șatula, în spițerii fiind însă cu băgare de seamă totdeauna la subsemnătura R. Brandt.

Loterie.

Mercuri în 23 Novembre 1887.

Sibiu: 10 57 78 39 58

Nr. 1155. [1739] 3-3

CONCURS.

Cu convocare la rezoluțiunea Prea veneratului Consistoriu arhiepiscopalesan dto 18 August a. c. Nr. 3596 B. prin aceasta se scrie concurs nou pentru ocuparea postului de capelan lângă bătrânul paroch Ioan Hociota in parochia de clasa III Slimnic (cu venit preste tot de 401 fl. 15 cr.)

Emolumentele sunt jumătate din venitele aici indicate.

Doritorii d'a ocupa acest post se și prezenteze petițiunile concursuale instruite conform prescrișelor in vigoare la subsemnatul in termin de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs.

Sibiu, 9 Octob. 1887.

In contelegere cu comitetul parochial din Slimnic.

Simeon Popescu, protopresbiter.

Nr. 626. [1741] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante Borgo-Suseni de clasa a III-a in protopresbiteratul gr. or. al Bistriței se scrie concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare.

Venitele stolari anuali ale acestei parochii calculate in bani dau suma de 419 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceasta parochie au a și așterne suplicile instruite conform legilor din vigoare in terminul legal sus indicat la

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Bistriței in

Borgo-Bistrița, 25 Septembrie, 1887.

In contelegere cu comitetul parochial.

Simeon Monda, protopresbiter.

Nr. 191. [1740] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunei vacante parochiale din Dâncu-mic se scrie a doua oară concurs conform ordinațiunei Preavenerabilului consistoriu arhiepiscopalesan dto 7 Septembrie 1887 Nr. 3348 B. cu termin de 30 zile.

Emolumentele sunt următoarele:

1. Casa parochială cu grădină.

2. 13 jugere și 365 stânjen pământ arător și fenaș.

3. Dela 140 case câte una ferdelă veche de 16 cupe cucuruz cu tulău, din care 30 ferdele sunt ale cantorului.

4. Una ziua de lucru sau 40 cr. v. a. bani dela toată familia.

5. Venitele stolari îndatinat.

Toate acestea aduc un venit anual de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune preotească se și aștearnă petițiunile sale instruite in sensul legilor din vigoare la oficiul protopresbiteral al Orăștiei.

Orăștie, 6 Octob. 1887.

In contelegere cu comitetul parochial local.

Nicolau Popovici, protopresbiter.

Nr. 643. [1742] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III-a Blășfalău de sus in protopresbiteratul gr. or. al Bistriței se scrie concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare.

Venitele stolari anuali ale acestei parochii calculate in bani dau suma de 405 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceasta parochie au a și așterne suplicile instruite conform legilor din vigoare in terminul sus indicat la oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Bistriței in

Borgo Bistrița, 17/29 Octob. 1887. In contelegere cu comitetul parochial

Simeon Monda, protopresbiter.

Nr. 302. [1734] 3-3

EDICT.

Susana (Zsuzsi) Némethi din Petroșeni carea de 9 ani de zile a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat Petru Coțofan tot din Petroșeni, se citează prin aceasta a se presenta inaintea subscrișului oficiu protopresbiteral in termin de 6 luni de zile dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial intentat de bărbatul ei se va pertracta și in absența densei.

Hațeg, la 30 Iuliu, 1887.

Scaunul protopresbiteral gr. orient. al tractului Hațeg.

Ioan Rațin, protopresbiter.

Nr. 441. [1729] 3-3

EDICT.

Ana Niculicioiu gr. or. din Budila, care a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat Ioan Oagă tot din Budila fără a se sci locul ubicațiunei ei, — conform rezoluțiunei consistoriale dto 12 Maiu a. c. Nr. 2092 B. se citează a se presenta la subscrișul oficiu in termin de 3 luni dela prima publicare, căci la din contră

procesul intentat de bărbatul ei se va publica și in absența i.

S. Săn-Georgiu, 16 August, 1887. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Trei scaunelor.

Dimitrie Coltofean, protopresbiter.

Picăturile de stomach Mariazeller,

care lucrează de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Neasemănat mai bine, cu ori cari alte, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomacului, respirație, vânturi, răgăeli, acere, colică, catar de stomach, acereală, formarea de peatră, producerea de prea multă glemă, galbănire, greață și vearsături, vomări, durere de cap (in cazul când provine dela stomach), convulsiuni de stomach, constipațiune sau înținare, încălcarea stomacului cu mâncări și beuturi, limbridă, splină, ficat, și hemoroizi. Pretul unei sticle dimpreună cu manducerea la întrebuințarea lor 35 cr., o sticlă duplă 60 cr.

Espositul-Central prin farmaciaștul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Partile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe explicarea la întrebuințarea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imităză in multe părți. Ca semn al veritabilităței, are se se ia todeată, oimbalgia cu care se învleșce sticlă, și care e roșie și in partea de deasupra prevădută cu marca fabriciei, având pe lângă aceasta de a se mai observa, că explicarea la întrebuințarea lor, care se adă la fie care sticlă se fie imprimată in tipografia lui H. Gusek in Kremsier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Aerig, farmacia Keresfi. — Satu Mare, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Medias, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Miercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. [1707] 5-25

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octob. 1887.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between Budapest, Predeal, Arad, Teiuș, Sibiu, and other stations. Includes columns for train type (Tren de persoane, Tren accelerat, Tren omnibus) and departure times.

Nota: Numerele cele grase înscamnă oarele de noapte.